

M.A. Sem-4 Examination
509-Sanskrit
(EB-Alankar Shastra)

Time : 2-00 Hours]

October 2021

[Max. Marks : 50

(काव्यादर्शः परिच्छेदः 1-2 – नियतांशः)

Time: 2:00 Hours

Marks-50

सूचना:

- (1) विभाग अेकमां ढरेक प्रश्न समान गुण धरावे छे.
(1) All Question in Section 1 carry equal marks.
(2) विभाग अेकमांथी कोरुण पण त्रण प्रश्नना जवाब लणु.
(2) Write the answer to any three questions from section 1.
(3) विभाग बेमां प्रश्न 9 इरजुयात छे.
(3) Question 9 in Section 2 is Compulsory.

विभाग:1 / Section 1

प्र.1

नीयेनामांथी गमे ते बे कारिकाओ समजावु.

(14)

Explain any two of the following Karika.

- (1) तदल्पमपि नोपेक्ष्यं काव्ये दुष्टं कथञ्चन ।
स्याद्वपुः सुन्दरमपि श्चित्रेणैकेन दुर्भगम् ॥
(2) मिश्राणि नाटकादीनि तेषामन्यत्र विस्तरः ।
गद्यपद्यमयी काचिच्चम्पूरित्यभिधीयते ॥
(3) नानावस्थं पदार्थानां रूपं साक्षाद्विवृण्वती ।
स्वभावोक्तिश्च जातिश्चेत्याद्या सालङ्कृतिर्यथा ॥

प्र.2

नीयेनामांथी कोरुण पण बे ससंढर्ष समजावु.

(14)

Explain the following With reference to the context. (any two)

- (1) तदल्पमपि नोपेक्ष्यं काव्ये दुष्टं कथञ्चन ।
(2) अपभ्रंशश्च मिश्रं चेत्याहुरार्याश्चतुर्विधम् ।
(3) काव्यशोभाकरान् अलङ्कारान् प्रचक्षते ।
(4) गुणदोषविचाराय स्वयमेव मनीषिभिः ॥

प्र.3

नीयेना पर विचे नोध लणु.

(14)

Write notes on of the following.

- (1) दण्डिमतानुसारम् काव्यस्य हेतु।
(2) दण्डिमतानुसारम् महाकाव्यस्यलक्षणानि।

प्र.4

नीयेना पर विचे नोध लणु.

(14)

Write notes on of the following.

- (1) कथा - आख्यायिकायाः स्वरूपभेदः।

E 436-4

- (2) दण्डिमतानुसारम् गुणविचारः।
- प्र.5 દંડીના મતે અલંકારોનું સ્વરૂપ તથા લક્ષણ વર્ણવો. (14)
- પ્ર.6 કાવ્યાદર્શના આધારે ઉપમા અલંકારનું લક્ષણ આપી તેના સાત પ્રકારો સોદાહરણ લખો (14)
- પ્ર.7 આચાર્ય ભામહનું અલંકારશાસ્ત્રમાં પ્રદાન આલેખો. (14)
- પ્ર.8 નીચેના પર વિષે નોંધ લખો. (14)

Write notes on of the following.

- (1) આચાર્ય ભરતના નાટ્યશાસ્ત્રનો પરિચય આપો.
- (2) આનંદવર્ધનના પૂર્વાચાર્યોના મતે રસની ચર્ચા કરો.

વિભાગ:2 / Section 2

- પ્ર.9 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (8)

Answer the following questions by choosing the correct option.

- (1) કાવ્યાદર્શના મંગલાચરણમાં કોની સ્તુતિ કરવીમાં આવી છે?
(1) વિષ્ણુ (2) સરસ્વતી (3) શિવ
- (2) સારી રીતે પ્રયોજાયેલી વાણી કોના જેવી છે ?
(1) કીર્તિરૂપ (2) કામધેનુરૂપ (3) શાસ્ત્રરૂપ
- (3) રસ યુક્ત વાક્ય તેને કયો ગુણ કહેવાય?
(1) સમાધિ (2) માધુર્ય (3) સુકુમારતા
- (4) દંડીએ કેટલા અર્થાલંકારો આપ્યા છે ?
(1) 25 (2) 45 (3) 3
- (5) દિવો જાગર્તિ રક્ષાયૈ પુલોમારિર્ભુવો ભવાન્ માં કયો અલંકાર છે?
(1) રૂપક (2) સ્વભાવોક્તિ (3) તુલ્યયોગોપમા ?
- (6) દંડી કાવ્યનું શોભાકર તત્ત્વ શાને માને છે?
(1) રસ (2) અલંકાર (3) ગુણ
- (7) ધ્વન્યાલોક ઉપરની પ્રસિદ્ધ ટીકા કઈ છે ?
(1) સુબોધિની (2) અભિનવ ભારતી (3) લોચન
- (8) આચાર્ય વામનના ગ્રન્થનું નામ શું છે?
(1) કાવ્યાલંકાર (2) કાવ્યમીમાંસા (3) કાવ્યાલંકારસૂત્રવૃત્તિ